

תופרים מנהיגות מבפנים: בין בגדי הכהונה למדדי החיסון של החברה | היושב מהגולן | יגאל פנחס אלעזרי

השבת אנו מציינים מפגש זמנים נדיר ומעורר מחשבה: קוראים בבית הכנסת את פרשת תצווה בחומש שמות, בנוסף, מוציאים ספר תורה שני שקוראים בו את "פרשת זכור" בחומש דברים, כהכנה לקראת חג הפורים. בתוך הימים הטעונים, הכואבים והמורכבים הללו של מציאות ישראלית פצועה אך מתחדשת, בני יחד עם חבריו וחברותיו למחזור הראשון של מכינת התקומה, מסיימים את המסלול החצי-שנתי של המכינה.

הרי כבר למדנו ש"צירוף מקרים" הוא פשוט הדרך של הקב"ה להישאר אנונימי, ואין דבר שקורה סתם בעולם. החיבור ההדוק בין הפרשות, הזמנים, המעמד המרגש של סיום המסלול – במיוחד לאור התקופה שאנו עוברים מאז אותו בוקר של השבעה באוקטובר – מאיר באור חדש, עמוק ונוקב את המושג "מנהיגות". הוא דורש מאיתנו לעצור ולשאול את עצמנו בכנות תהומית: איזה סוג של מנהיגים אנחנו מגדלים כאן? איזה מחנה אנחנו מבקשים לבנות? ואיך מבטיחים שההנהגה הבאה של מדינת ישראל תהיה מחוסנת מפני מחלות העבר?

שמן הזית מול בגדי השרד: סכנת ה"חליפות" וסוד החושן

פרשת תצווה נפתחת בצייווי תובעני ויומיומי: "וְאַתָּה תִּצְוֶה אֶת בְּנֵי יִשְׂרָאֵל וַיִּקְחוּ אֵלֶיךָ שֶׁמֶן זֵית זָךְ כְּתִית לְמָאֹר". השמן הזה, שאותו מביאים כל בני ישראל יחד ללא הבדלי מעמדות, דורש "כתישה". המילה "כתית" איננה מקרית; היא מסמלת את המאמץ השוחק של העם הפשוט, את ההבנה שכדי להוציא אל הפועל את האור הגנוז, צריך

לעבור כתישה אישית וקבוצתית. זוהי עבודה קשה, אפרורית וסיזיפית.

אך באופן דרמטי, מיד לאחר מכן, התורה מחליפה תפאורה ועוברת לפרויקט זוהר ומנקר עיניים בהרבה: "תפירת החליפות". אנו מקבלים תכנון מוקדם, ממש ברמת פרוטוקול טקסי מפורט, של טקס ההכתרה של אהרון ובניו לכהנים (ימי המילואים). התורה מתעכבת ודורשת פסוקים רבים לתיאור בגדי הכהונה – החושן, האפוד, המעיל והמצנפת. אלו בגדים שלא נועדו לעבודה שחורה, אלא נועדו "לְקָבוֹד וּלְתִפְאָרֶת". הפאר הוא מסנוור.

דברים אלו לעילוי נשמתם של :

סבתי לאה (לילי) בת מסעודה למשפחת לוזון שנפטרה ביום ל' בשבט התשפ"ו

אבי יוסף בר פנינה למשפחת אלעזרי שנפטר ביום טו' באדר א' התשס"ח

וסבתה של ליאת, לידה בת לאה למשפחת בן אריה שנפטרה ביום טז' באדר א' תשע"א

בלב אותם בגדי שרד, טמון אמנם סוד עמוק ומופלא של מנהיגות – ב"חושן המשפט", אותו תכשיט היושב על לוח ליבו של הכהן הגדול. בחושן משובצות שתי עשרה אבני חן שונות, שכל אחת מהן מייצגת שבט אחר משבטי ישראל. ההדגשה כאן היא קריטית לפסיפס הישראלי: כל שבט שומר על צבעו הייחודי, על רמת השקיפות שלו, על החוזק, התכונות והאנרגיות השונות שמייחדות אותו. הם מרכיבים יחד עם אחד שלם, אך החוזקה של העם הזה איננה באחידות (Uniformity) אלא באחדות (Unity). העוצמה נובעת דווקא מתוך השונות.

מנהיג אמיתי, כזה שנושא את העם על לבו באמת כפי שעשה אהרון "אוהב השלום ורודף השלום", מבין שאין לנסות להפוך את בני שבט אשר לבני זבולון, או את בני בנימין לשמעון. בדיוק כפי שלא ניתן, ולא רצוי, להפוך בטבע את הישפה לאחלמה או את היהלום לפטדה. כך גם לא משנים בכוח הזרוע והכפייה את דעתו ומנהגו של כל שבט ושבט משבטי ישראל. השלמות מושגת רק כשכל הצבעים מאירים יחד באורים ותומים. מתי כן מתערבים? רק במקרי קיצון של אובדן מוחלט של יראת שמיים והרס המרקם המוסרי, כפי שראינו בטרגדיה המחרידה של פילגש בגבעה, שם נאלצה החברה לשאת את העוון ולצאת למלחמת אחים כואבת רק כדי למגר את הרוע המוחלט שבתוכה.

אלא שלצד האידיאל הגבוה והרומנטי של החושן, יש כאן בפרשה גם מוקש שמחייב אותנו בהתבוננות ביקורתית: התורה מעניקה לאהרון ולבניו את מעמד-העל הזה, פריבילגיה מוחלטת, בגדי פאר וסמכות בלתי מעורערת להקריב קרבנות – וכל זאת אך ורק בגלל עבר משפחתם ושייכותם לשושלת הדם הנכונה. בני אהרון מקבלים את "החליפה היוקרתית" ואת הדרגות הבכירות עוד לפני שנבדקו אם הם בכלל ראויים להן מבחינה מוסרית, אישית ומעשית. הם ממונים מלמעלה, ללא תקופת מבחן של "כתישה".

חורבן השושלות: כשהבגד מחליף את המהות

אנחנו, שקוראים את התורה במבט לאחור אלפי שנים, כבר חכמים ויודעים מה קרה. אנחנו יודעים איזה מחיר נורא שילמו נדב ואביהו, בני אהרון, מיד עם תחילת כהונתם ביום חנוכת המשכן. אמנם הם עצמם לא עטו את החושן (שהיה שמור לכהן הגדול בלבד), אך הם היו נסיכי השושלת, אלו שלבשו את בגדי הקודש, שגדלו בסביבה של זכויות-יתר ונועדו להמשיך את המורשת המפוארת הזו.

הם גדלו בתחושה שהתפקיד והקדושה מגיעים להם מתוקף לידתם. וכשהגיע רגע האמת, הרגע שבו נדרשו להפעיל שיקול דעת עצמאי, יראת שמיים וגבולות – הם נכשלו והקריבו "אֵש זָרָה אֲשֶׁר לֹא צִוָּה אֹתָם". התברר באופן טרגי שחליפת שרד, ייחוס משפחתי וסמלים חיצוניים אינם ערובה לשיקול דעת.

הטרגדיה של נדב ואביהו איננה מעידה חד-פעמית, אלא היא אב-טיפוס שמלווה אותנו דורות. התנ"ך וההיסטוריה היהודית מלאים בביקורת נוקבת על סכנת השושלות – על הרגע המסוכן שבו מעמד ההנהגה הופך לנחלה העוברת בירושה או נקנית בכסף, ומוסד של משרתי ציבור הופך למוסד של שררה, אליטיזם וניתוק מהעם:

דברים אלו לעילוי נשמתם של :

סבתי לאה (לילי) בת מסעודה למשפחת לוזון שנפטרה ביום ל' בשבט התשפ"ו

אבי יוסף בר פנינה למשפחת אלעזרי שנפטר ביום טו' באדר א' התשס"ח

וסבתה של ליאת, לידה בת לאה למשפחת בן אריה שנפטרה ביום טז' באדר א' תשע"א

- פגשנו זאת אצל **חֲפְנִי וּפִינָחָס, בְּנֵי עֲלֵי הַכֶּהֵן** במשכן שילה, שניצלו את כוחם הדתי והשלטוני כדי לקחת בכוח את בשר העולות מהאנשים הפשוטים, לנצל את הנשים הצובאות פתח אוהל מועד, ועליהם מעיד הכתוב בחריפות חסרת תקדים: **"וּבְנֵי עֲלֵי, בְּנֵי בְלִיעַל: לֹא יָדְעוּ, אֶת ה'"** (שמואל א' ב', י"ב). הם לבשו בגדי כהונה, אך היו "בני בליעל".
- ראינו זאת אפילו אצל **בניו של שמואל הנביא** הגדול, שעל אף גדולת ומוסריות אביהם, בחרו בדרך השחיתות השלטונית כשהמערכת עברה אליהם: **"וְלֹא הָלְכוּ בְנָיו בְּדַרְכּוֹ, וַיֵּטוּ אַחֲרֵי הַבָּצֵעַ; וַיִּקְחוּ שֹׁחַד וַיֵּטוּ מִשְׁפָּט"** (שמואל א' ח', ג').
- שמענו את זעקתם קורעת הלב של **נביאי בית ראשון**, כמו ירמיהו, שיצאו פעם אחר פעם נגד ממסד דתי

ושלטוני שהשחית את דרכו ורדף רק אחר פולחן חיצוני, ממון וכוח, תוך התעלמות ממשפט וצדק חברתי: **"כִּי מִקֶּטָּנָם וְעַד גְּדֻלָּתָם, כָּלֹו בּוֹצֵעַ בָּצֵעַ; וּמִנְבִּיא וְעַד כֹּהֵן, כָּלֹו עֹשֶׂה שִׁקְרָא"** (ירמיהו ו', י"ג).

- וידועים לחורבן ימי **בית שני**, שבהם, כפי שמתארת הגמרא (מסכת יומא), משרת הכהן הגדול – קודש הקודשים של ההנהגה הרוחנית – כבר לא נמסרה לראויים לה מוסרית ותורנית, אלא נמכרה

למרבה במחיר. היא הפכה למשחק פוליטי והוחלפה בכל שנה על ידי אליטות של כוח וממון, שקנו את החליפה בכסף מלא, אך מצאו את מותם בתוך קודש הקודשים כי תוכם לא היה כהדרם.

ההיסטוריה זועקת אלינו לקח ברור: מנהיגות אינה עוברת בגנים, ולא מספיק לעטות אותה מבחוץ בעזרת דרגות, תארים או תעודות. מנהיגות אמיתית נבנית באותה "כתישה" של שמן הזית, בעמל פנימי, ביכולת להקשיב לשטח, ובנשיאת כל חלקי העם על הלב מתוך ענווה ויראת שמיים אמיתית.

עמלק כראי לחברה: מדדי החיסון הפנימיים

וכאן, בדיוק בנקודה הזו של הבנת המנהיגות מול החולשה האנושית והממסדית, נכנסת לתמונה **פרשת זכור** שאנו קוראים השבת מתוך חומש דברים.

הרב יונתן זקס צ"ל כתב באחד מספריו בסדרת 'אני מאמין': **"אם רצונכם להבין על מה נסוב ספר, בחנו בקפידה את סופו"**. פרשת כי תצא, שבסופה מופיעה פרשת זכור, מוקדשת ברובה המוחלט לפרטי פרטים של מצוות חברתיות ומוסריות שנועדו לבנות חברת מופת: השבת אבידה, מעקה לגג (לקייחת אחריות על בטיחות הזולת), איסור הלנת דברים אלו לעילוי נשמתם של :

סבתי לאה (לילי) בת מסעודה למשפחת לוזון שנפטרה ביום לי בשבט התשפ"ו

אבי יוסף בר פנינה למשפחת אלעזרי שנפטר ביום טו' באדר א' התשס"ח

וסבתה של ליאת, לידה בת לאה למשפחת בן אריה שנפטרה ביום טז' באדר א' תשע"א

שכר לעובד קשה יום, וצדק אבסולוטי במידות ובמשקולות. והנה, בסוף כל מסכת המוסר הזו, מופיעה לפתע פרשת זכור ואזהרת עמלק.

פרשת זכור נתפסת לרוב בזיכרון הקולקטיבי שלנו רק כאזהרה היסטורית מפני אויב חיצוני אכזר ושפל שאורב לנו במדבר. אבל קריאה מעמיקה ונוקבת יותר, במיוחד במציאות שאנו חווים כיום, מגלה לנו שאין כאן רק תיאור של מפלצת חיצונית, אלא בראש ובראשונה **מראה חדה, נוקבת וכואבת למצבנו הפנימי**. התורה לא רק מספרת על ההתקפה, אלא מפרטת את הסיבה העמוקה להופעתו של עמלק, ומעניקה לנו, הלכה למעשה, את "מדדי החיסון" של החברה. עמלק הוא הנגיף האופורטוניסטי, והתורה מתארת לנו במדויק מתי המערכת החיסונית שלנו קורסת ומאפשרת לו לתקוף:

- **"אֲשֶׁר קָרָה בְּדֶרֶךְ":** המילה 'קָרָה'

מגיעה מלשון קור, מקרה וקרירות. עמלק תוקף כשנוצרת בחברה קרירות, ציניות ואדישות. כאשר אנו מתחילים להתייחס לסיפור שלנו כאל "מקרה" נטול השגחה, וכאשר תפיסות פוסט-מודרניות מפרקות כל אמת מוחלטת ומקררות את הלהט הטבעי. חברה צינית שאינה מאמינה בעצמה, שאינה מאמינה בצדקת הדרך שלה, היא חברה חסרת מגן.

- **"וַיִּזְנֶב בָּךְ כָּל הַנְּחָשִׁים אַחֲרֶיךָ":** האויב לעולם יתקוף את מי שנותק מהמחנה. עלינו לשאול בכאב: איך קרה

שיש "נחשלים" שנשארו מאחור? התשובה היא שהמחנה רץ קדימה והפקיר אותם. עמלק מזהה תפיסת עולם חברתית דרוויניסטית – חברה הישגית שדוהרת קדימה, אולי בונה "סטארט-אפ ניישן", אך מסרבת להביט לאחור כדי לעזור לחלש, לפריפריה, לקשיש, או לפצוע שאינו עומד בקצב. כשחברה מאבדת את הערכות ההדדית שלה ואת הרגישות לחוליה החלשה שבה – שם בדיוק האויב נכנס בסדקים.

- **"וְאַתָּה עֵיף וְיָגֵעַ":** מדובר על שחיקה שהיא מעבר לפיזית – זוהי שחיקה תודעתית. לעיתים אנו לא עייפים רק מהמלחמה באויב, אלא עייפים מהוויכוחים הפנימיים שלנו, מתחושת הקיטוב האיסופית וממלחמות האחים. עם שמוציא את כל האנרגיה שלו על מריבות מבית, הופך לעייף ויגע ומאבד את העירנות האסטרטגית מול חרבו של האויב.

דברים אלו לעילוי נשמתם של :

סבתי לאה (לילי) בת מסעודה למשפחת לוזון שנפטרה ביום ל' בשבט התשפ"ו

אבי יוסף בר פנינה למשפחת אלעזרי שנפטר ביום טו' באדר א' התשס"ח

וסבתה של ליאת, לידה בת לאה למשפחת בן אריה שנפטרה ביום טז' באדר א' תשע"א

- **"וְלֹא יֵרָא אֱלֹהִים":** זהו חותם הרשעה של עמלק, אך במקביל זהו תמרור אזהרה בזהק עברנו. כשהחברה מאבדת את המצפן המוסרי שלה, כשהיא שוכחת שיש עין רואה ואזן שומעת, ומקדשת את הכוח והשררה כחזות הכל – היא מסירה מעליה את ההגנה העליונה.

זו אינה רק היסטוריה רחוקה בדרך לארץ כנען. זוהי אזהרה קיומית רלוונטית, צורבת ומדהדת לימינו אנו, למציאות שהתנפצה לנו בפנים בשבת ההיא, בשבעה באוקטובר. האויב האכזר ביותר מזהה במדויק את נקודות השבר כשהמחנה מפורד וכשמדדי החוסן הפנימיים שלנו קורסים תחת כובד הקיטוב. ולכן, "לא תשכח" פירושו העמוק איננו רק "לזכור לשנא". פירושו הוא: אל תשכח **מדוע** הוא הצליח לפגוע בך! אל תשכח את המצב החברתי, את היהירות, את השסע והאדישות שאפשרו לו להגיע לפתח ביתך ולהיכנס אל תוך חדרי הילדים. הניצחון האמיתי והשלם על עמלק עובר דרך תיקון החברה מבפנים.

מפירוד להתכנסות, מפירוטכניקה לתהליך

את הדינמיקה הסוציולוגית והרוחנית הזו בדיוק אנו רואים במגילת אסתר שאותה נקרא השבוע. המן הרשע, מזרע עמלק, שהוא פסיכולוג המונים מבריק, מזהה את אותה חולשה אצלנו. הוא אינו מצביע לפני אחשוורוש על צבא יהודי חלש או על כלכלה קורסת; הוא מצביע על חברה מפורקת ומכריז: **"יִשְׁנֹו עִם אֶחָד מִפְּזָר וּמִפּוֹרְד"** הוא מצביע על חולשה אצלנו. הפירוד הוא החולשה האסטרטגית, הוא הפירצה בגדר.

ומהי התרופה שמציעה אסתר המלכה למחלת הפירוד העמלקית הזו? הפקודה המבצעית הראשונה שלה, עוד לפני שתייה ואכילה, לפני תפילה, היא: **"לך כנוס את כל הִיְהוּדִים"**. התשובה הניצחת לעמלק, התשובה היחידה לפחד ולחולשה הפנימית, היא התכנסות, שילוב זרועות ואחדות גורל. ללא ה"כנוס", שום צום ושום זעקה לא יישמעו.

אנחנו נוטים לפעמים לחשוב – במיוחד כצעירים או בחברה

שרגילה לפתרונות אינסטנט ול"זבנג וגמרנו" – ניסים וישועות הם סוג של פירוטכניקה אלוהית: ברקים, ורעמים והפתעות שמופיעות ברגע אחד ופותרות את כל בעיותינו. אבל המגילה, שהיא מגילת ה"הסתר", מלמדת אותנו **דברים אלו לעילוי נשמתם של :**

סבתי לאה (לילי) בת מסעודה למשפחת לוזן שנפטרה ביום לי בשבט התשפ"ו

אבי יוסף בר פנינה למשפחת אלעזרי שנפטר ביום טו' באדר א' התשס"ח

וסבתה של ליאת, לידה בת לאה למשפחת בן אריה שנפטרה ביום טז' באדר א' תשע"א

שיעור עמוק על בניין, סבלנות ומנהיגות שלוקחת אחריות. הסיפור במגילה נפתח בשנת שלוש למלכות אחשוורוש, אך הפור נופל והמהפך מתחיל רק בחודש הראשון לשנת שנים עשרה למלכותו! מדובר על תהליך התבגרות לאומי איטי, מורכב, כואב וסיזיפי של כ-9 עד 10 שנים מהמשתה הגדול ועד ל"ונהפוך הוא"! שום דבר אינו נופל משמיים. הגאולה נבנית לאט לאט, מתוך רצף אירועים שנראים מקריים אך דורשים עשייה, סבלנות, ואנשים שלוקחים אחריות אקטיבית על גורל עמם במקום לשבת בחיבוק ידיים ולהמתין לניסים מעל הטבע.

מצוות הפורים: המרשם הרפואי נגד עמלק

לאור ההבנה המעמיקה שעמלק הוא למעשה מחלה חברתית לא פחות מאשר איום צבאי, אנו מבינים שמצוות הפורים אינן סתם מצוות דתיות רגילות או טקסים פולקלוריסטיים. הן למעשה "התרופות" המעשיות והמרשם הרפואי המדויק לריפוי כל אחד ממדדי החולשה של פרשת זכור:

- **כנגד סכנת "תפירת החליפות"**, פערי המעמדות, האליטיזם וקניית השררה – אנו פותחים את תקופת פורים בתרומת **מחצית השקל**: התורה מצווה באופן חריג "הַעֲשִׂיר לֹא יִרְכָּה וְהַדֵּל לֹא יִמְעִיט". המטבע המבקע הזה מזכיר לנו שכולנו, קצין כטוראי, עשיר כעני, שווים בפני האל ובפני יעוד החברה. כל אחד מאיתנו הוא רק "חצי" שזקוק נואשות לחברו כדי להפוך לשלם.
- **כנגד הציניות, הקרירות ואובדן המשמעות של "אָשֶׁר קָרָךְ"** – אנו קוראים **מגילה**: אנו מספרים שוב ושוב את הסיפור הלאומי שלנו כדי לזכור, כדי למצוא הגיון בתוך הכאוס, ולראות כיצד גם ה"מקרה" מכון. הסיפור מחזיר לנו את ההתלהבות ואת האמונה שאיננו עלים נידפים ברוח ההיסטוריה.

- **כנגד תרבות "סטארט-אפ ניישן" הדורסנית המאפשרת הפקרת ה"נְחֻשִׁלִים אַחֲרֶיךָ" כנגד הפירוד של המן** – אנו מצווים על **מתנות לאביונים ומשלוח מנות**: זו אינה המלצה לחסד. זוהי מצווה עשה אופרטיבית המכריחה אותנו לפתוח את הארנק ולרקום מחדש את הרשת החברתית בעירנו וברחובנו, ולהבטיח – דרך נתינה פיזית ממש – שאף אחד לא נשאר רעב או בודד מאחור.
- **וכנגד השחיקה המנטלית, הדיכאון והייאוש של ה"עֵיף וְיָגֵעַ"** – אנו מצווים על חובה מוזרה לכאורה: **משתה ושמחה 'עד דלא ידע'**. מדוע? כי אומה לא יכולה רק להילחם ולבכות, היא חייבת גם לפרוק. היא חייבת למצוא דברים אלו לעילוי נשמתם של :

סבתי לאה (לילי) בת מסעודה למשפחת לוזן שנפטרה ביום לי בשבט התשפ"ו

אבי יוסף בר פנינה למשפחת אלעזרי שנפטרה ביום טו' באדר א' התשס"ח

וסבתה של ליאת, לידה בת לאה למשפחת בן אריה שנפטרה ביום טז' באדר א' תשע"א

רגעים למלא מחדש את מצברי הנפש, לצחוק יחד, לשמוח ולשאוב כוחות מחודשים להמשך המסע.

המבחן הגדול: סכנת המנוחה והנחלה

אחת התובנות החשובות והמפוכחות ביותר טמונה דווקא בפסוק החותם את פרשת זכור. שימו לב מתי בדיוק מצווה אותנו התורה לעבור למתקפה ולמחות את עמלק: **"וְהָיָה בְּהֵנִיחַ ה' אֱלֹהֶיךָ לְךָ מִכָּל אֹיְבֶיךָ מִסָּבִיב בְּאַרְצְךָ אֲשֶׁר ה' אֱלֹהֶיךָ נָתַן לְךָ נַחְלָה לְרִשְׁתָּהּ... תִּמְחָה אֶת זֵכֶר עַמְלֵק מִתַּחַת הַשָּׁמַיִם, לֹא תִשָּׁכַח".**

למה להמתין? מדוע הציווי הקשה למחות את זכר עמלק מגיע דווקא אז, אחרי שניצחנו, השגנו שקט, והגענו אל המנוחה ואל הנחלה?

התשובה הכואבת היא שדווקא ברגעי הניצחון, כשהאדרנלין שוקע, כשהתותחים שותקים, הכלכלה פורחת והשקט יורד – שם בדיוק אורבת הסכנה הגדולה ביותר לנפש האומה. זוהי הסכנה המוסרית והרוחנית שבה נגיד בליבנו בגאווה עיוורת **"לֹחֵי וְעַצְמִי"**

"יְדִי עָשָׂה לִי אֶת הַחֵיל הַזֶּה". דווקא כשאנחנו בטוחים בנחלתנו ויושבים לבטח בוילות שלנו, קל לנו כל כך לשכוח מי אנחנו באמת, לאבד את הענווה, ולשקוע אל תוך חברה שבעה, אטומה, צרכנית ומנותקת – ממש כפי שקרה לאותן שושלות של כהנים ומלכים שאיבדו את דרכן כשהכוח סילף אותן.

על כן זועקת התורה בקול גדול: דווקא עכשיו, כשנוח לכם – הפעילו מיד את החיסון החברתי! תוודאו שגם, ובעיקר, כשאנחנו חזקים מבחינה צבאית ובטוחים בגבולותינו, לא נשכח לרגע להיות רגישים לחלש, לעני ולנחשל מבית.

דברים אלו לעילוי נשמתם של :

סבתי לאה (לילי) בת מסעודה למשפחת לוזון שנפטרה ביום לי בשבט התשפ"ו

אבי יוסף בר פנינה למשפחת אלעזרי שנפטר ביום טו' באדר א' התשס"ח

וסבתה של ליאת, לידה בת לאה למשפחת בן אריה שנפטרה ביום טז' באדר א' תשע"א

עמלק הפנימי גדל דווקא בערוגות השובע. לכן זועקת התורה כצוואת נצח: "לא תשכח".

מנהיגות מוסרית-מבצעית: דור התקומה בני היקר וחבריו וחברותיו למחזור הראשון של מכינת "התקומה", מסיימים חצי שנה של מסע אדיר ועמוק במכינה. אתם לא חיכתם ש"יתפרו לכם חליפות" של מנהיגות, או שמישהו

יעניק לכם סמכות מתוקף שמכם או הייחוס שלכם. בחרתם לעצור את מרוץ החיים הרגיל דווקא בשנה קשה, מדממת וכואבת כל כך. בחרתם לעשות עבודת "כתישה למאור" אישית וקבוצתית, לבחון את המידות שלכם, ולבנות את הליבה הרוחנית והערכית שלכם מן היסוד.

קראנו לאחרונה על קצין לוחם, שאחרי שבועות ארוכים שבהם חילץ ופינה בחירוף נפש ממתחם הנובה מראות

שקשה לתאר, הוביל את חייליו בקרבות פנים אל פנים מול מחבלי עזה בתוך ג'בליה, ושם נפצע באורח קשה מאוד. פציעה שבעקבותיה נאלצו הרופאים לקטוע את כף ידו. בשיחה פתוחה הוא הביע כאב עמוק וזרק לחלל האוויר שאלות נוקבות כלפי שמיים: "איך דבר כזה קורה?".

אבל הסיפור של אותו בחור חזק ונפלא לא נגמר בשאלה. ממש לאחרונה, במלאת שנה לפציעתו הקשה, הוא בחר לערוך סעודת הודיה, יחד עם אותם חיילים שלחמו לצידו. איזו תעצומת נפש נדרשת כדי לקחת את השבר, את האובדן הפיזי, ולהפוך אותו להודיה על החיים ולחיבור אנושי עמוק עם פקודיו.

התשובה למצוקה ולשבר הזה נמצאת בדיוק במקום שבו בחרתם להיות. הקמת מכינת "התקומה" בימים אלו, במושבת תקומה, איננה רק יוזמה חינוכית – היא משימת חיים של אומה שמסרבת להיכנע. הגעתם למקום שבו הזיכרון הצורב של ה-7.10 איננו קופא והופך לייאוש משתק, אלא מצמיח ומייצר מתוכו אקטיביות של **מנהיגות מוסרית-מבצעית**, ממש כמו אותו קצין שבחר בהודיה מתוך הכאב. מכאן יצאו מפקדים שיודעים למה הם יוצאים לקרב, על מה הם שומרים, ואיך מייצרים מחנה של אהבת אדם ויראת שמיים. עכשיו, אחרי חצי שנה אינטנסיבית, אולי אתם עדיין לא מעכלים או מרגישים עד הסוף את העוצמה של מה שעברתם ואת המטען האדיר שלקחתם איתכם לדרך. אך תזכרו תמיד:

התרופה לעמלק נמצאת בדיוק במה שבניתם בחודשים האחרונים: עניתם באופן פעיל לקללת ה"מפוזר ומפורד" דברים אלו לעילוי נשמתם של :

סבתי לאה (לילי) בת מסעודה למשפחת לוזון שנפטרה ביום ל' בשבט התשפ"ו

אבי יוסף בר פנינה למשפחת אלעזרי שנפטר ביום טו' באדר א' התשס"ח

וסבתה של ליאת, לידה בת לאה למשפחת בן אריה שנפטרה ביום טז' באדר א' תשע"א

בציווי ה"לך כנוס"; בניתם חוסן ערכי ופיזי כנגד דור "עייף ויגע"; ונלחמתם אקטיבית בציונות המייאשת של ה"אשר קרך" בעזרת לימוד, חיבור ואהבת הארץ. אתם ממלאים היום הלכה למעשה את המשימה הזו של: בניין מוסרי, מדיניות של "לא תוכל להתעלם", והחזרת האחריות לידיים שלנו.

אתם יוצאים עם הבנה בוגרת ומחייבת: שלקחת אחריות פירושה למחות את זכר עמלק לא רק בנשקכם ובעוצמת האש שתובילו בצה"ל, אלא קודם כל בבניית מחנה פנימי שזוכר ואינו שוכח, מחנה שאינו משאיר נחשלים מאחור גם כשהוא דוהר קדימה. אנו יודעים שגם כשתגיעו בעזרת השם להישגים, לפיקוד בכיר ול"מנוחה ונחלה" – שם, בשיא ההצלחה האישית שלכם, ייבחן החוסן המוסרי שלכם לא פחות מאשר בין הכוונות של הנשק בקרב.

רק כך הופכים את הכאב לכוח, את הזיכרון לתיקון, ואת עוטף ישראל ללב פועם של תקווה. התקומה האמיתית של עם ישראל, תמיד, צומחת ממנהיגים כמותכם. מנהיגות ישראלית ויהודית אמיתית לעולם נמדדת ביכולת להבטיח שהמחנה שלנו מאוחד, נקי מיוהרה ומשחיתות שלטונית, בונה ביושר חברת מופת, וזוכר תמיד – אבל תמיד – מהיכן בא, ולכן הוא הולך.

עלו והצליחו, שמרו על עצמכם מכל משמר, השם עמכם.

דברים אלו לעילוי נשמתם של :

סבתי לאה (לילי) בת מסעודה למשפחת לוזון שנפטרה ביום ל' בשבט התשפ"ו

אבי יוסף בר פנינה למשפחת אלעזרי שנפטר ביום טו' באדר א' התשס"ח

וסבתה של ליאת, לידה בת לאה למשפחת בן אריה שנפטרה ביום טז' באדר א' תשע"א